

troet, at, naar Kirken har en Berettigelse der-
til, saa er det ogsaa i Almindelighed onskeligt,
at denne Fordring fyldestgøres, inden Anlig-
gender af Vigtighed, der vedkomme de kirkelige
Forhold, føres til deres Afgjørelse, og inden
der paa en indgribende Maade gjøres Foran-
dringer i de hidtil bestaaende Forhold. Det
er idetmindste en Betragtningssmaade, som har
været naturlig fra vor Side, og, om der ogsaa
er et enkelt Medlem af den meget ærede
geistlige Stand, der ikke deler denne Anskuelse,
saa er i alt Fald Betragtningen berettiget og
foranlediget. Foraaaviddet det med Hensyn til
de geistlige Embedsmænd er bemærket, at de
ere usikrere stillede i Henseende til deres Af-
skedigelse og Pensionering, at det overhovedet
vilde være onskeligt, at en Forandring fandt
Sted med Hensyn til deres Stilling, saa veed
jeg jo meget vel, hvad der kan anføres i denne
Henseende; men jeg troer virkelig ikke, at hele
denne Materie er forarbejdet paa en saadan
Maade, at den egnede sig til, at Knuden kunde
hugges over ved den forelagte Lov. Naar det
er sagt, at Geistligheden forurettes i Forhold
til andre Embedsmænd ved Pensioneringen,
saa synes det at være overseet, at Pension af
Kaldet er noget Tiendommeligt for de geistlige
Embedsmænd i Sammenligning med andre Em-
bedsmænd. Foraaaviddet det er paaanket, at de
bestedneste Dnster for Kirkerne vedkommende
hidtil ikke ere blevne opfyldte, og at det derfor
ogsaa var onskeligt og tilraadeligt at gjøre
Forandring i disse Forhold, da mener jeg, at
der i denne Henseende er fremgaaet paa høist
forskjellig Maade fra de forskjellige Kirkeeres
Side; men der er ogsaa lovlige Midler til at
paaanke Forseelser i dette Forhold. Hvorledes
det nu imidlertid ogsaa forholder sig, saa siger
jeg om det, som om de geistlige Embedsmænds
Stilling, at jeg troer heller ikke, at det For-
hold foreligger saaledes forarbejdet og saaledes
behandlet, som man maatte ønske det, for at
kunne gaae ind paa en ny Vej ogsaa ved Ord-
ningen af dette Forhold.

Hvad angaaer det Forslag, som Udval-
get har tilladt sig at knytte til et enkelt
Ufsnit af Forslagsstillerens oprindelige Lov-
forslag, da har allerede Udvalgets Formand
udhævet den Anskuelse, der ligger til Grund

for, at dets Fleertal paany har ført en Sag
frem, som allerede tidligere i det Væsentlige
er behandlet her i Thinget og har fundet
Thingets Bifald, men som ikke har nydt videre
Fremme. Det er den almindelige Anskuelse om
det Skadelige i Naturaltienden, det er de Be-
trægtninger, som i denne Henseende have gjort
sig gjældende i Lovgivningen gjennem en saa
lang Række af Aar og have ført til forskjellige
Foranstaltninger, det er Overbevissningen om,
at der fra det almene Vels Synspunkt var
overveiende Grunde for at føre dette Forhold
til Endelighed, der har ledet os til at optage
dette, og det er naturligvis den Sympathi,
som Sagen vandt, da den forrige Gang fores-
laae i Thinget, som for os har været en stærk
Opfordring til, da den atter var bragt paa
Bane fra Forslagsstillerens Side, paany at
foretage denne Sag og at knytte den til et
Ufsnit i Forslagsstillerens Udkast. Det synes
mig, at, naar det er bemærket, at der skulde
være noget Unaturligt og Uretfærdigt deri, at
denne Anskuelse er noget eenstidig — Tiendefor-
holdet er jo dog et Forhold, der bestaaer af
gjensidige Rettigheder — og, naar der er Spørgs-
maal om, hvorvidt Staten kan være beføiet
til af Hensyn til det almene Vel at give
vingende Foranstaltninger vedkommende dette
Retsforhold, det ikke er beføiet at drage en
saadan Forskiel mellem Tiendetageren og
Tiendeyderen, som den meget ærede Taler
har meent at kunne opstille. De Hensyn, der
ligge til Grund ogsaa for vort Forslag, have
jo forlangt ført Lovgiveren til Tvangsforan-
staltninger i denne Retning. Jeg veed nu
ikke, hvorfor det skulde være Noget, der uden
videre kunde stemples som unaturligt og uret-
færdigt, at gaae den samme Vej med Hensyn
til den anden af de Parter, mellem hvilke
der nu engang bestaaer et Retsforhold, og jeg har
meent, at det saa meget mindre kunde være
beføiet, naar der tillige træffes en saadan
Foranstaltning med Hensyn til den i Forord-
ningen af 1810 hjemlede Tiendedeel, som Lov-
forslaget gaaer ud paa. Jeg skal ikke opholde
det meget ærede Thing med uderligere Bemærk-
ninger navnlig om dette Forslag, der, for at
jeg skal gjentage det, har sin bedste Anbefal-
ling i dets tidligere Behandling her i Thinget.